

зробити висновок , що мирова угода при неправильному використанні може обернути всі зусилля постраждалої сторони на шкоду. Ще однією, на мій погляд, важливою проблемою інституту мирової угоди, є те, що якщо справа вирішується занадто довго , а предметом спору є сума значно менша, ніж сума всіх активів на які накладається арешт, мирова угода може ставати важелем тиску однієї сторони на іншу. Така схема дуже вигідна однієї зі сторін і знову дає можливість поставити іншу сторону в глухий кут цілком законним шляхом і виключити можливість оскарження подібної угоди за умов її неналежного виконання.

Таким чином, укладення мирової угоди можна визнати одним із способів вирішення цивільно-правових спорів. Мирова угода може бути укладена в судах України, так і на території іноземної держави. Ухвалу про визнання мирової угоди в судах іноземних держав є підставою для відмови у прийнятті заяви від особи, якщо вона визнана на території України. Таке визнання здійснюється на підставі норм міжнародних договорів. Я вважаю, що даний інститут дуже важливий, оскільки він дає можливість стороні само взяти участь у вирішенні проблеми. У розвинених країнах, в яких рівень правової свідомості людини високий практика прийняття мирової угоди, а головне її виконання, досить розповсюджене явище і це дає можливість зрозуміти кожному з нас наскільки громадяни свідомо приймають рішення та поважають закони.

Науковий керівник: к.ю.н., доцент кафедри цивільного та господарського права Трофименко Ніна Сергіївна

Список використаних джерел:

1. Цивільний процесуальний Кодекс України.
2. П'ятиріччя І.М. Мирова угода як спосіб вирішення спору про право без винесення судового рішення // Актуальні проблеми захисту суб'єктивних прав громадян і організацій. СБ наукових праць. М.: ВЮЗІ. 1985
3. Мирова угода в цивільному процесі. Роз'яснення чи зміна умов ? Адвокат Антон Соболівський, Юридична колегія "Центр реалізації права" (<http://crp.in.ua/ua/articles/id-62>)
4. Матеріали з сайту: <http://ukr-pravo.at.ua>

ПРОЦЕСУАЛЬНІ АСПЕКТИ ПРИЗНАЧЕННЯ ЕКСПЕРТИЗИ

Чумбурідзе Аліса Придонівна

*студентка юридичного факультету
ДВНЗ «Національного Гірничого Університету»*

Експертиза є спеціальним дослідженням, що проводиться експертом, тобто досвідченою особою для з'ясування питань, вирішення яких потребує

застосування спеціальних знань.

Деякі вчені вирізняють поняття експертизи від судової експертизи наявністю певних ознак. Тобто, судова експертиза проводиться саме судовим експертом з метою встановлення обставин, що мають значення для справи і потребують застосування спеціальних знань. Також, судова експертиза характеризується наявністю процесуальної форми, провадиться тільки на підставі ухвали суду, здійснюється особливим суб'єктом – це є судовий експерт, має на меті отримання нового доказу, яким є висновок експерта (згідно частини 2 статті 57 ЦПК України, висновок експерта є доказом) та цей висновок є засобом доказування в цивільному процесі. Результат судової експертизи використовується лише судом.

Проте, згідно статті 1 ЗУ «Про судову експертизу» ми маємо єдине визначення терміну, що судова експертиза – це дослідження експертом на основі спеціальних знань матеріальних об'єктів, явищ і процесів, які містять інформацію про обставини справи, що перебуває у провадженні органів досудового розслідування чи суду. [2]

Щодо нормативно-правових актів якими регулюється судова експертиза є: ЗУ «Про судову експертизу» від 25 лютого 1994 року, Інструкція про проведення судово-медичної експертизи, затверджена Наказом Міністерства охорони здоров'я України 17 січня 1995 року, Порядок ведення державного Реєстру атестованих судових експертів, затверджений Наказом Міністерства юстиції України від 29 березня 2012 року, Інструкція про призначення та проведення судових експертиз та експертних досліджень затверджена Наказом Міністерства юстиції України від 08 жовтня 1998 року, Науково-методичні рекомендації з питань підготовки та проведення судових експертиз та експертних досліджень, затверджена Наказом Міністерства юстиції України від 08 жовтня 1998 року.

Якщо міжнародним договором, згода на обов'язковість якого надана Верховною Радою України, встановлено інші правила, ніж ті, що передбачено законодавством України про судову експертизу, застосовуються правила міжнародного договору України.

Судова експертиза призначається у випадках, коли для вирішення певних питань при провадженні в справі потрібні наукові, технічні або інші спеціальні знання. У цивільному процесі судова експертиза призначається судом або суддею одноособово. При цьому кожна зі сторін має право заявити суду клопотання про призначення експертизи. Судову експертизу може бути призначено як у порядку підготовки справи до розгляду, так і в процесі розгляду справи.

Особи, які беруть участь у справі, мають право подати суду питання, на які потрібна відповідь експерта. Ці питання можуть бути запропоновані у позовній заяві або в окремому письмовому клопотанні сторони[1].

Суд розглядає питання та виносить постанову про призначення експертизи. При цьому суд не зв'язаний пропозиціями осіб, які беруть участь у справі, але має враховувати їх у вирішенні питання про призначення і проведення судової експертизи. Якщо суд відхиляє питання або відмовляє в призначенні

експертизи, він повинен мотивувати таке відхилення. Суд не має права відмовити в призначенні експертизи, якщо клопотання про її призначення заявляються обома сторонами. Також чинне законодавство не надає права суду відмовити у призначенні судової експертизи учасникам процесу, мотивуючи це тим, що у складі суду є особи, які мають достатні для з'ясування відповідних питань спеціальні знання.

Сторони процесу мають право: просити провести експертизу у відповідній судово-експертній установі; просити про призначення експерта з числа вказаних осіб; заявити відвід експерту; просити про постановку перед експертизою додаткових питань; давати пояснення експерту; пред'являти додаткові документи; ознайомлюватися з матеріалами експертизи і висновком експерта після закінчення експертизи; заявляти клопотання про призначення нової, повторної, додаткової або комплексної експертизи. У всіх видах справ право призначити судову експертизу має також прокурор. У виконавчому провадженні судова експертиза призначається державним виконавцем із власної ініціативи або за заявами сторін.

Судову експертизу має право призначити апеляційний суд, яким приймаються додаткові докази і перевіряється законність і обґрунтованість рішення суду першої інстанції. Суд касаційної інстанції таким правом не наділений, оскільки не може збирати докази. При призначенні експертизи суд зупиняє провадження у справі на термін, необхідний для виконання експертизи. Відповідно до ЗУ «Про судову експертизу» та процесуального законодавства, проведення експертизи може бути доручено державній експертній установі або конкретній особі, яка володіє спеціальними знаннями. Якщо проведення експертизи доручається судовому експерту, суд зобов'язаний пересвідчитись у повноваженнях фахівця та наявності в нього кваліфікаційного свідоцтва. Призначаючи експертизу державній установі, суд повинен упевнитись у можливості її проведення такою установою. Особа набуває права та несе обов'язки експерта після оголошення (вручення) їй ухвали або постанови про призначення експертизи та попередження про відповідальність.

Не можуть розглядатись як висновок експерта такі документи, як аудиторський висновок, акти ревізії, калькуляції, висновки інших спеціалістів, навіть якщо вони надані на запит суду, адвоката чи сторони. За необхідності з'ясування зазначених у таких документах обставин судом може бути призначена експертиза.

Підстави для відводу судового експерта. Експерт не може брати участі у розгляді справи, якщо він є особисто зацікавленим у результаті розгляду справи. Крім того, експерт не може брати участі у розгляді справи, наприклад, якщо: він перебував або перебуває в службовій або іншій залежності від осіб, які беруть участь у справі; якщо він знаходиться в родинних стосунках з особами, які беруть участь в судовому процесі. При наявності даних обставин експерт повинен заявити про самовідвід. Також з даних обставин експерту може бути заявлено відвід особами, які беруть участь у справі. Відвід має бути мотивованим, заявляється у письмовій формі до початку провадження у справі.

Висновок експерта надсилається до суду (або органу, яким була призначена судова експертиза) в одному примірнику без ознайомлення сторін. Висновок судового експерта повинен містити докладний опис проведених досліджень, інформацію про експерта (ім'я, освіта, спеціальність, свідоцтво про присвоєння кваліфікації судового експерта, стаж експертної роботи, науковий ступінь, вчене звання, посада), підставу проведення експертизи, поставлені експерту питання, проведене дослідження, зроблені висновки і обґрунтовані відповіді на питання. [3, с. 356] Експерт у висновку обов'язково зазначає, що його попереджено про відповідальність за завідомо неправдивий висновок та за відмову без поважних причин від виконання покладених на нього обов'язків.

Проведення судової експертизи є самостійною процесуальною формою використання спеціальних знань у процесі. Таким чином, проведення експертизи — процесуальна дія, яка відрізняється від інших тим, що проводиться спеціалістом у формі дослідження наданих йому судом об'єктів і матеріалів, котрі вже зібрані та приєднані до справи як процесуальні джерела доказів. [4, с. 219] Ця процесуальна дія часто має вирішальне значення для справи, і передбачає високий рівень відповідальності експерта за надані висновки.

Науковий керівник: к.ю.н., доцент кафедри цивільного та господарського права Трофименко Ніна Сергіївна

Список використаних джерел:

1. Цивільний Процесуальний Кодекс України. – Верховна Рада України; Кодекс України, Кодекс, Закон від 18.03.2004 № 1618-IV
2. Закон України «Про судову експертизу». – Верховна Рада України; Закон від 25.02.1994 № 4038-XII
3. Цивільний процес України : академічний курс : [підручник для студ. юрид. спец. вищ. навч. закл.]; [за ред. С.Я. Фурси]. - К.: Видавець Фурса С.Я. : КНТ, 2009.- 848 с.
4. Зейкан Я.П. Захист у господарській справі. Навчальний посібник. - К.: КНТ, 2010.- 536 с.